

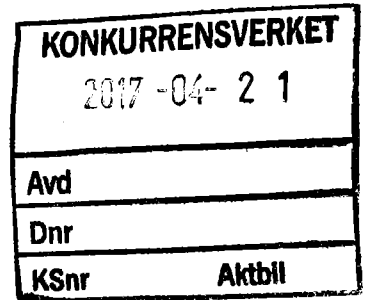

SÖKANDE

Depona AB, 556578-3007

Ombud:

Advokat Björn Nicolai och jur.kand. Gabriella Fossum
Advokatfirman Vinge KB
Box 11025
404 21 Göteborg

MOTPART

Region Uppsala (tidigare Landstinget i Uppsala län), 232100-0024
Box 602
751 25 Uppsala

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND

Region Uppsala (Regionen) genomför en upphandling avseende skanning av handlingar, dnr UPPH2016-0243. Av upphandlingsrapport och tilldelningsbeslut den 26 september 2016 framgår bl.a. följande. Två anbud inkom innan anbudstidens utgång. Båda anbuden bedömdes uppfylla samtliga obligatoriska krav. Regionen beslutade att anta anbudet från Devo IT AB (Devo) som hade det lägsta priset.

YRKANDEN M.M.

Depona AB:s (Depona) talan

Depona ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att den ska rättas på så sätt att Devo:s anbud ska förkastas och i andra hand att upphandlingen ska göras om.

Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande.

Devo:s anbud skulle rätteligen ha förkastats

Samtliga kostnader som är hänförliga till skanning av restjournaler ska anges under avsnitt 3.2.1 p. 1 (nedan p. 1). Devo har trots detta redovisat kostnader som ska ingå i erbjudet pris för restjournaler under avsnitt 3.2.1 p. 4 ”optioner” (nedan p. 4). Därigenom har Devo inte uppfyllt kravet i avsnitt 2.5.1. i förfrågningsunderlaget. Devo har lämnat följande priser under p. 4.

Option utökade kvalitets- och säkerhetsmoment:

- Återsändningar/returer: 0,31 SEK per dokument/blad
- Efterarbete bilder: 0,26 SEK per dokument/blad
- Kontroll databas: 0,28 SEK per dokument/blad.

Dessa optionsmoment ska, enligt p. 4, inte anges i anbudet. Det framgår inte heller av underlaget eller anbudet i övrigt att dessa kostnader enbart eller ens till någon del är hänförliga till de tjänster som innefattas i p. 4. Tvärtom kan kostnaderna uteslutande eller i vart fall till helt övervägande del anses vara hänförliga till inskanning av restjournaler – dvs. till p. 1. Devo har inte specificerat vad dessa optioner avser, trots att de alltså inte efterfrågats i förfrågningsunderlaget. De tjänster och priser som Devo angivit under p. 4 hänför sig i ovanstående delar inte i sig till inskanning av mikrofilm, microfische, inbundna böcker och foton – utan avser helt och hållet de dokument och foton som kan komma att skannas i restjournalerna. P.4. avser framförallt skanning av material som inte återfinns i form av dokument/blad, t.ex. microfische och mikrofilm. Devo:s priser är däremot angivna som pris per dokument/blad, vilket är det format som priserna för restjournaler ska anges i under p. 1, men som inte kan vara relevant när det gäller priserna för microfische och mikrofilm m.m. i p. 4.

Återsändning och retur är endast aktuellt vid hantering av fysiska dokument som kan förväntas behöva sändas åter, eftersom digitala filer inte behöver returneras. Denna option är således hänförlig till det som ska anges och utvärderas under p. 1. Restjournaler innefattar enligt avsnitt 2.1.3 även foton. I restjournaler förekommer ofta foton på t.ex. skador. Inskanning av bilder hanteras dock på ett annat sätt än inskanning av pappersjournaler och blanketter m.m. Dels används andra typer av scanners, dels omvandlas bilder respektive pappersjournaler typiskt sett till olika filformat för att säkerställa bildkvaliteten. För att dessa ska kunna kopplas ihop i Regionens digitala system krävs därför efterarbete av bilder i restjournalerna. Efter att samtliga dokument har skannats in kopplas, enligt Deponas erfarenhet, dessa in under respektive personnummer för att kunna vara sök- och nåbara i Regionens digitala journalssystem. Det är således oerhört viktigt att skanningen är korrekt och att uppgifterna förs in korrekt i databasen, varför det alltid krävs en säkerhetskontroll. Enligt Deponas uppfattning ingår detta

som en naturlig och integrerad del i själva skanningstjänsten. Även denna option ska därför rätteligen anges och utvärderas under punkt 1.

Det som förvaltningsrätten har att ta ställning till är om de priser som Devo lämnat för "återsändning/returer", "efterarbete bilder" och "kontroll databas", rätteligen borde ha ingått i p. 1, eller om det faktiskt inte kan avgöras utifrån Devo:s anbud om dessa priser har brutits ut från p.1. i strid med förfrågningsunderlaget. Om det inte klart framgår av anbudet att samtliga kostnader för skanning av restjournalerna ingår i erbjudet pris under p. 1, och det finns fog för att ifrågasätta om så är fallet, får inte Regionen välja att tolka lämnade priser till Devo:s fördel.

Genom att inte ange samtliga kostnader som är hänförliga till inskanning av restjournaler och all hantering i anledning av detta under p. 1 uppfyller inte Devo de obligatoriska kraven i avsnitt 2.5.1 och 3.2.1 i förfrågningsunderlaget. Av avsnitt 3.2.1, jämfört med avsnitt 2.6.3 och Regionens svar på fråga 2 i "frågor och svar", framgår också att det endast är punkt 1 som kommer att utvärderas i upphandlingen. Devo har kunnat sänka sina kostnader genom att flytta över kostnader från punkten som ska utvärderas till de punkter som inte är föremål för utvärdering.

Det kan inte som, Regionen gjort, förutsättas att de priser som Devo angett under p. 4 inte avser restjournaler under p. 1. Regionen förefaller nu även har insett detta förhållande. Att Regionen har ansett det varit nödvändigt att begära ett förtydligande från Devo visar att Regionen är osäker på vad som faktiskt ingår i Devo:s respektive prispost. Annars hade denna begäran varit helt överflödigt och Regionen hade kunnat bemöta Deponas grunder genom att helt enkelt redovisa den bedömning som Regionen rimligen måste ha gjort avseende lämnade priser vid anbudsutvärderingen. Devo:s svar på Regionens begäran kan inte heller tillmätas någon betydelse vid förvaltningsrättens bedömning. Bevisvärdet måste nämligen anses vara lågt ef-

tersom Regionen har ställt en ledande fråga som Devo knappast kan besvara på något annat sätt utan att öppet behöva medge att det inte följt kraven i förfrågningsunderlaget.

Devo har, genom Regionens e-postmeddelande den 20 oktober 2016, tillåtits att göra en otillåten komplettering av sitt anbud, vilket strider mot likabehandlingsprincipen. Obligatoriska krav som är bristfälligt uppfyllda i det ursprungliga anbudet får inte kompletteras i efterhand. Det framgår inte på något sätt av anbudet att den av Devo gjorda kompletteringen överensstämmer med detta anbud. Kompletteringen utgör nya sakuppgifter och avtalsinnehåll, vilket inte är tillåtet enligt 9 kap. 8 § LOU.

Regionen har agerat i strid med likabehandlingsprincipen genom att, trots vad som angivits ovan, utvärdera och anta Devo:s anbud. Det har endast inkommit två anbud i upphandlingen. Depona skulle således ha tilldelats kontraktet, om inte Regionen antagit Devo:s anbud i strid med likabehandlingsprincipen. Depona har därför lidit, eller i vart fall riskerat att lida skada.

Förfrågningsunderlaget brister i transparens – upphandlingen ska göras om

Om förvaltningsrätten anser att Devo:s anbud uppfyller de aktuella kraven i avsnitt 2.5.1. och 3.2.1 i förfrågningsunderlaget måste förfrågningsunderlaget under alla förhållanden anses strida mot transparensprincipen. Det är inte tydligt vilka kostnader som ska ingå i respektive post. Eftersom det endast är p. 1 som ska utvärderas har detta en avgörande inverkan på utgången i upphandlingen. Även om det inte skulle anses vara klarlagt att de kostnader som Devo angivit under p. 4 rätteligen borde ha redovisats under p. 1, kan det inte uteslutas att dessa inte är kostnader förenliga med hantering av restjournaler.

Det är inte närmare definierat vilka typer av foton i Regionens verksamhet som inte ingår i restjournaler och som kan komma ifråga för inskanning under p. 4. Av Regionens förtydligande i fråga 6 i "frågor och svar" framgår att begreppet restjournal även kan komma att omfatta många andra olika typer av dokumentation och inskanningsmaterial. Det är således inte uteslutet att även ytterligare material som angivits under p. 4 kan återfinnas i restjournaler.

Detta innebär att förfrågningsunderlaget ger utrymme för anbudsgivarna att förlägga priser som borde ha utvärderats under en punkt som inte ska utvärderas. Det är således möjligt för en anbudsgivare att sänka sina priser maximalt under p. 1, och ta igen detta genom överprissättning under p. 4. Som exempel på detta kan en jämförelse göras mellan Devo:s pris för foton under p. 1 (0,81 SEK/bild) med p. 4 (6,10 SEK/bild). Devo har sedan lämnat ytterligare en option för "efterarbete bilder" (0,26 SEK/bild). Konsekvensen av detta är att utvärderingen inte kan förväntas ge en rättvis bild av respektive anbudsgivares erbjudande. Anbuden kan inte förväntas innehålla jämförbara priser. Regionen har även bedömt att förfrågningsunderlaget ger Devo utrymme att lämna optioner på "återsändning/returer", "efterarbete bilder" och "kontroll databas", trots att det inte anges någonstans i förfrågningsunderlaget att dessa optionstjänster ska eller kan finnas med i anbudet och utan att ange vad optionerna avser. Till följd av denna brist har Regionen ansett det nödvändigt att Devo förtydligar vad som faktiskt ingår i erbjudet pris.

I sammanhanget kan också påtalas att prissättningen enligt avsnitt 3.2.1 inte korrelerar med vad som enligt avsnitt 2.3.1 (bör vara 2.1.3 - förvaltningsrättens anmärkning) är föremål för upphandlingen. P. 3 i avsnitt 3.2.1 ingår inte ens i upphandlingen enligt avsnitt 2.3.1. P. 2 och 4 i avsnitt 3.2.1. avser därtill samma sak. Det har Regionen försökt lösa i frågor och svar genom att ta bort p. 2 i avsnitt 3.2.1, vilket ytterligare förstärker skillnaden mellan prissättningen i avsnitt 3.2.1 och upphandlingens omfattning i avsnitt 2.3.1.

Prissättning är en avgörande fråga i upphandlingar, varför det är oerhört viktigt att denna typ av oklarheter inte förekommer i underlaget. Det finns inte något som ligger ”i sakens natur” när det gäller frågan om vad som ska och inte ska ingå i olika prisposter i en upphandling. Detta ska klart och entydigt framgå av förfrågningsunderlaget.

Devo har lämnat förhållandevis höga priser vid en sammantagen bedömning av samtliga poster och har på så sätt kunnat jämna ut de lägre priser som lämnats under p. 1. Utvärderingsmodellen som sådan får därmed anses stå i strid med såväl transparens- som likabehandlingsprincipen. Anbudet kan svårligen antas vara jämförbara när förfrågningsunderlaget ger ett sådant stort utrymme för varje anbudsgivare att själv uttolka vad som ska ingå under respektive post. Regionen har inte heller möjlighet att i efterhand kunna jämföra och kontrollera att prissättningen stämmer överens med förfrågningsunderlagets krav.

Regionens talan

Regionen motsätter sig bifall till ansökan och anför bl.a. följande.

Regionen har inte brutit mot LOU eller dess grundläggande principer. Utvärderingen av inkomna anbud har varit korrekt och har följt i förfrågningsunderlaget uppställda förutsättningar. Förfrågningsunderlaget har vidare varit tillräckligt tydligt och således uppfyllt kravet på öppenhet. Uppställda krav har varit proportionerliga och alla anbudsgivare har behandlats lika och på ett icke-diskriminerande sätt.

Det bestrids att Devo i sitt anbud borde ha angivit samtliga kostnader som är hänförliga till inskanning av restjournaler och all hantering med anledning av detta, enligt avsnitt 3.2.1 ”Pris” i förfrågningsunderlaget. I förfrågningsunderlaget har det endast uppställts krav på att anbudsgivaren i sitt anbud

ska ange pris i svenska kronor exkl. mervärdesskatt, inkludera samtliga med uppdraget förenade kostnader och ange pris per dokument/media, se avsnitt 3.2.1. ”Pris” i förfrågningsunderlaget.

Regionen har inte haft anledning att utvärdera den lämnade prisuppgiften i Devo:s anbud på annat sätt än att alla kostnader såsom t.ex. återsändningar/returer ingår i det offererade priset. Detta förhållande har också bekräftats av Devo i svar på e-postmeddelande den 20 oktober 2016.

Det är riktigt som påstås av Depona att inskanning av foton ska offereras avseende såväl ”restjournaler” (p. 1) som i ”optionen” (p. 4). Detta förhållande innebär emellertid inte att förfrågningsunderlaget är behäftat med en otydlighet. Det ligger i sakens natur att inskanning av foton hänförliga till restjournaler ska ingå i angiven prisuppgift under p. 1, medan övriga foton som kan förekomma ska offereras inom ramen för optionen, dvs. p. 4. Även om Depona av någon anledning har tolkat förfrågningsunderlaget felaktigt har ett sådant eventuellt missförstånd inte påverkat utfallet i upphandlingen. Även för det fall att förvaltningsrätten skulle finna att förfrågningsunderlaget är behäftat med en tvetydighet kan det enligt Regionens uppfattning inte vara fråga om en sådan otydlighet att upphandlingen ska göras om. Anbudsgivarna är utom tvekan informerade på ett sätt att de givits förutsättningar att lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Regionen ifrågasätter på vilket sätt den påstådda otydligheten har lett till skada för Depona.

Depona har gjort gällande att Devo har tillåtit att göra en otillåten komplettering av sitt anbud och att detta skulle strida mot likabehandlingsprincipen. Regionen har i ett e-postmeddelande den 20 oktober 2016 ställt frågan till Devo om Regionen förstått anbudet korrekt avseende vad som ingår i angivet pris per dokument – restjournaler. Devo svarade ”Ja, landstinget har förstått vårt anbud korrekt”. Devo har inte givits möjlighet att ersätta tidigare lämnade uppgifter och därför inte heller givits möjlighet att på något

sätt läka eventuella brister som skulle kunna ha funnits i det ursprungliga anbudet. Frågan har således inte lett till att någon del av anbudet har ändrats eller kompletterats, att konkurrensen har snedvridits eller att Depona har diskriminerats på något sätt.

Devo har i sitt anbud avseende pris per dokument – restjournaler inklusive frakt angivit en summa 0,81 SEK. Det finns inget som talar för att Devo har utelämnat några med uppdraget förenade kostnader, utan tvärtom. Oavsett vilka uppgifter som lämnas under p. 4 ska en option avseende pris för skanning av mikrofilm och foto inte utvärderas. Vad som anges av anbudsgivarna under punkten saknar således betydelse för utvärderingen och påverkar inte det pris som har lämnats under p. 1 i aktuellt avsnitt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) har genom lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, som trädde i kraft den 1 januari 2017, upphört att gälla. Den upphävda lagen gäller dock för sådan upphandling som har påbörjats före ikraftträdandet. Den i målet aktuella upphandlingen påbörjades före ikraftträdandet.

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 6 § LOU ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU

eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

I 9 kap. 8 § LOU anges följande. En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet.

Myndigheten får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Myndigheten får också begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap.

Förfrågningsunderlaget

I 2.1.3 i förfrågningsunderlaget anges att upphandlingen ska omfatta följande:

1. Skanning av restjournalerna (pappersdokument, foto etc): ca 40 000 dokument/blad per vecka (Uppgiften lämnas utan förbindelse)
2. Skanning av övriga dokument (personalärenden)
3. Option: inskanning av mikrofilmer, microfische, inbundna böcker som kan slaktas (förstöras efter skanning).

Vad gäller övriga dokument föregår en diskussion inom landstinget att skanna ytterligare dokument. Anbudsgivaren bör även kunna skanna in dokument som finns på annat medium än papper – som exempelvis mikrofilmer.

I 2.5.1 *Anbudspriser* i förfrågningsunderlaget anges följande. Priser ska anges i svenska kronor (SEK) exkl. mervärdesskatt och inkludera samtliga med uppdraget förenade kostnader.

I 3.2.1 *Pris* i förfrågningsunderlaget anges följande.

Priser ska anges i svenska kronor (SEK) exkl. mervärdesskatt och inkludera samtliga med uppdraget förenade kostnader och anges som pris per dokument/media enligt nedan.

1. Pris per dokument – restjournaler inkl. frakt av dessa
2. Pris per dokument och medium (dvs. papper, mikrofilm, microfische, inbundna böcker)
3. Pris för frakt av andra dokument än restjournaler per hyllmeter och tillfälle
4. Option: Pris för inskanning av mikrofilm, microfische, inbundna böcker och foto. OBS denna punkt kommer inte att utvärderas.

I 3.1 *Krav på tjänst* anges

I 3.1.1 *Målsättning för tjänsten* anges bl.a. följande.

Antagen leverantör ska skanna patientjournaler (framförallt s.k. restjournaler) och övriga dokument enligt nedanstående krav.

Anbudsgivaren bör även kunna skanna in dokument som finns på annat medium än papper, t.ex. mikrofilm och microfiche.

Skanning av röntgenbilder och fakturor ingår ej i denna upphandling.

I 3.1.3 *Utförande* anges bl.a. följande. Skanning av dokumenten ska ske med säkerställande av mycket god kvalitet och högsta säkerhet.

I 3.1.10 *Kvalitet* anges bl.a. följande

Inskannade dokumentets läsbarhet ska ej vara sämre än originaldokumentet. Den levererade tjänsten ska utföras med låg felmarginal baserat på det underlag som tillhandahålls av Beställaren. Felmarginalen får ej överskrida 1 promille av det inskannade materialet per kalendermånad. Kontroll att detta följs ska ske genom leverantörens protokollförda egenkontrollprogram.

I 3.1.13 *Frakter* anges bl.a. följande.

Kostnaden för frakt av restjournaler mellan Beställaren och Leverantörens anläggning åligger leverantören och ska ingå i dokumentpriset för restjournaler.

Kostnaden för frakt av övriga dokument mellan Beställaren och Leverantörens anläggning åligger leverantören. Priset för denna transport ska redovisas separat per hyllmeter och tillfälle. Landstingets organisation och var enheterna är belägna kan ses på www.lul.se.

I 4.2 *Avtalsomfattning* anges följande. Uppdraget avser skanning av restjournaler i en omfattning av ca 40 000 sidor/vecka – omfattning beräknas dock minska successivt under avtalsperioden.

I funktionen ”frågor och svar” har Regionen kompletterat ovan angivna avsnitt i förfrågningsunderlaget enligt följande.

Fråga 1 och svar:

Fråga: I del 3. Kravspecifikation och punkt 3.2.1. Pris är det en motsägelse mellan punkt 2 och 4. Punkt 2 säger att pris ska lämnas på bl.a. mikrofilm, microfiche, medan punkt 4 säger att pris på dessa tjänster enbart är en option som inte kommer att utvärderas. Vad är korrekt?

Svar: För punkt 2 gäller: Pris per dokument och medium (dvs. papper och dylikt). För punkt 4 gäller: Option, Pris för inskanning av mikrofilm, microfiche, inbundna böcker, personalakter och foto.

Fråga 2 och svar:

Fråga: Tack för svar på vår fråga men vi förstår tyvärr inte svaret. Vad är skillnaden på punkt 2 och punkt 4 under punkt 3.2.1?

Svar: Det stämmer att de två punkterna är likadana, Korrigering blir att punkt nummer 2 under punkt 3.2.1 tas bort och behöver inte prissättas.

Fråga 6 och svar (utdrag):

Fråga (utdrag): Det framgår därtill inte av förfrågningsunderlaget vad som ryms under begreppet "restjournal".

Svar (utdrag): En restjournal innehåller alla handlingar som idag inte finns elektroniskt i de vårdssystem som landstinget har, t.ex. olika laboratorieundersökningar, utlåtanden, kopior från andra sjukvårdsinrättningar, ritningar på operationer etc, etc. Restjournaler är också de akutjournaler man skriver på akutmottagningarna, dessa måste skannas in samma dag då de är underlag för fortsatt vård, mycket intyg och korrespondens, psykvården skickar över blanketter s k bedömningsinstrument som måste skannas in varje dag.

Förvaltningsrättens bedömning

I mål om offentlig upphandling grundar rätten sin prövning endast på de omständigheter som sökanden åberopar (RÅ 2009 ref. 69). Frågan i målet är mot denna bakgrund om det föreligger skäl för ingripande enligt LOU på de grunder bolaget anfört.

Förvaltningsrätten finner att Devo genom sitt anbud har lämnat uppgift om pris per dokument för restjournaler inkl. frakt av dessa som inkluderar samtliga med uppdraget förenade kostnader enligt det obligatoriska kravet i avsnitt 3.2.1 p. 1. Enligt förvaltningsrättens bedömning finns det inte skäl att göra den bedömningen att de prisuppgifter som Devo lämnat under avsnitt 3.2.1 p. 4 härrör till uppdraget med inskanning och frakt av restjournaler, utan bör förstås som att prisuppgifterna avser just annat än restjournaler. Att Devo specificerat priserna i optionen på så sätt som gjorts talar enligt förvaltningsrättens bedömning inte för att priserna i själva verket gäller kostnader förenade med uppdraget beträffande restjournaler. Devo kan således inte anses ha lämnat en otillåten reservation i sitt anbud. Devo har därmed

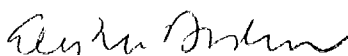
uppfyllt ställt obligatoriskt krav. Regionen har följaktligen inte brutit mot någon bestämmelse i LOU när den inte förkastade anbudet.

Depona har vidare invänt mot att förfrågningsunderlaget brister i transparens gällande just de priser som ska anges. Enligt förvaltningsrättens mening ska ett förfrågningsunderlag läsas i sin helhet. Av förfrågningsunderlaget framgår vilka krav som ställs på utförandet av uppdraget, vad gäller t.ex. kvalitet. I frågor och svar har även Regionen förtydligat vad som avses med restjournaler. Även om förfrågningsunderlaget hade kunnat göras mer tydligt, framgår det enligt förvaltningsrättens mening med tillräcklig tydlighet av förfrågningsunderlaget inklusive frågor och svar vad som omfattas av respektive punkt i avsnitt 3.2.1 (p.1, 3 och 4).

Devo har under processen i förvaltningsrätten svarat på en fråga från Regionen. Detta kan inte anses utgöra en otillåten komplettering eller strida mot likabehandlingsprincipen att Regionen inhämtar en sådan bekräftelse för att kunna föra fram sin inställning i målet. Förvaltningsrätten har ovan funnit att anbudet, såsom det såg ut vid anbudstidens utgång, uppfyllde det obligatoriska kravet i förfrågningsunderlaget angående angivande av pris i avsnitt 3.2.1.

Mot bakgrund av ovanstående finns det inte skäl för förvaltningsrätten att ingripa i upphandlingen. Ansökan ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Elisabet Andersson

f.d. rådman

Målet har handlagts av föredraganden Helene Källse.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.